

PARLEM DE CUINA

El nom de la... taronja (I)

Aprofitant que durant aquestes setmanes es duen a terme les 4s jornades de la taronja a diversos establiments de Sóller (vegeu: <http://www.facebook.com/pages/JORNADES-DE-LA-TARONJA-Soller-i-Fornalutx/81452391449>) aprofundirem un poc més en el coneixement del nostre cítric.

La taronja i la salut.

La taronja és el fruit del taronger, arbre que pertany al gènere Citrus de la família de les rutàcies. Els fruits, tenen la particularitat que la seva polpa està formada per nombrosos grells plens de suc. El taronger dolç és el més conreat de tots els cítrics, i és l'espècie més important del gènere Citrus. És un cítric, de color entre el groc i el roig, color que rep el nom de taronja, per aquest fruit.

Hi ha nombrosos tipus de taronges (més de 400 varietats), cadascun destinat per a un ús en concret: com a fruita de taula, per fer sucs, per fabricar derivats, etc. Es coneixen dues espècies de taronges, amb les seves varietats corresponents, que es diferencien entre si sobretot pel gust. Les taronges dolces són les taronges de taula, mentre que les taronges amargues tenen un gust tan àcid i amarg que no se solen consumir crues i es reserven per fer melmelades i per obtenir olis essencials.

Les varietats més apreciades són la navelina i la nàvel. La navelina, de gran qualitat per consumir fresca, té una forma més o menys arrodonada, és de grandària mitjana, no té llavors i la seva polpa és molt sucosa. La pell és de color taronja intens, amb un melic poc prominent. La nàvel té el melic menys pronunciat i la pell més fina. De la maduració tardana, el fruit es conserva bé a dalt de l'arbre fins a finals de maig.

La varietat autòctona de Sóller és la canoneta, de mida petita però amb una bona proporció de suc i amb un sabor intens. Segons un estudi elaborat recentment per la UIB, la 'canoneta' té un elevat contingut en fibra, major que la resta de taronges.

Com tots els cítrics la taronja és rica en vitamina C, però també ens aporta àcid fòlic i minerals, com el potassi, el magnesi i el calci. A tot així hi hem d'afegir les propietats antioxidants (protecció de les nostres cèl·lules) gràcies a l'àcid cítric. També consumir-ne afavoreix el trànsit intestinal, sobre tot si es consumeix sencera. En cas de fer-ne suc, l'hem de consumir tot d'una ja que les seves característiques organolèptiques es minven ràpidament.

Història i etimologia del nom de les taronges.

El cultiu del taronger dolç es va iniciar fa més de 4000 anys al sud de la Xina. Poc a poc el seu cultiu es va estendre al sud-est asiàtic i, posteriorment, per tot l'Orient, primer amb Alexandre el Gran i, posteriorment, a través de la Ruta de la Seda. Les taronges dolces van ser molt apreciades pel seu gust (tot i que les primeres que es cultivaven eren molt amargues) i per les seves propietats curatives. Els àrabs, que la van anomenar "naranj" (derivat del persa arangus); van introduir el taronger amarg a Europa pel sud de la Península Ibèrica al segle X.

La paraula taronja possiblement tengui un origen simultani de varies paraules de diverses llengües del sud d'Àsia: "narang", "narandam", "nagarukam" o "nari", que vol dir fragància. El que si es cert es que la taronja i el seu nom va se traslladada cap a l'occident i cada cultura deixà la seva empremta dins la història d'aquesta fruita, així els perses la denominaven "ñarenj" i els àrabs denominaven "naranj" a la taronja i "naranjah" al taronger.

La paraula es mescla amb els idiomes Europeus, i així els portuguesos la denominaren laranja, els italians arancia, els francesos la relacionaren amb l'or degut al seu color groc intens, anomenant-la or(ange). Com que durant l'edat mitjana l'idioma de culte era el francès la paraula es passa a l'anglès conservant la mateixa grafia.

Bon profit i bona setmana. Ens trobam aquí mateix dintre de set dies amb algunes receptes de taronges.

www.cuinant.com.

Juan A. Fernández

ESPAI PER A LA REFLEXIÓ

Club Bildelberg:
El govern del món a l'ombra, i la veritat sura

Repassant els articles que he anat enviant al setmanari, me n'he adonat que el passat dia 3 de juny feu exactament sis anys que hi col·labora amb aquest espai.

Cercava un article que fa un parell d'anys vaig escriure sobre un grup o millor dit club privat que amb el nom de "Club Bildelberg" es reuneix cada any, baix unes estrictes normes de seguretat i secretisme, format per Presidents de Govern, representants de distintes monarquies europees entre elles la nostra en la figura de la Reina Sofia. També el president del grup PRISA, José Luís Cebrián, i màxims representants de la política econòmica europea, com el director de l'Organització Mundial del Comerç, Pascal Lamy; el president del Banc Central Europeu, Jean Claude Trichet; el ex secretari general de l'Otan, Jaap de Hoop Scheffer; i l'ex comissari europeu i ex ministre espanyol Pedro Solbes. També i qualsevol diria com a convidat "d'honor" en Bill Gates, que és presentat com a empresari i filantrop, que ha tingut a bé, criticar al Govern de l'estat espanyol, per la retallada d'ajudes als països del tercer món. No sé si l'hi han contestat a aquest senyor que és la persona més rica del món.

Vaig escriure sobre un llibre d'un periodista que durant trenta anys havia seguit les reunions d'aquest "club selecte" que sembla que mou els destins del món, amb el nom de "La verdadera historia del club Bildelberg" de Daniel Estulin, el qual es troba a Sitges, pendent de les jornades. Començ així, ja que mai se m'hagués ocorregut que en un noticiari es donés una informació de les jornades del club, inclosiu hi pot haver "filtracions" del que aniran tractant. També em va sorprendre una expressió del periodista quan va dir, referint-se al club: "Les seves reunions s'anticipen als esdeveniments". Aquesta frase, que per a mi no se'm va escapar la intencionalitat, totalment discreta de la informació, però si la seva profunditat. Analitzant-ho vaig entendre que després de les seves reunions passen esdeveniments en el món. També, que sembla que els Presidents de Govern de les màximes potències, han de passar com un examen per a ésser admesos en el grup, com

ho han estat diferents Presidents nord-americans, l'ex primer ministre del Regne Unit Tony Blair i altres. Segons el llibre que he esmentat, Margaret Tacher, fou "enretirada" de la vida activa política, arrel d'haver pres unes decisions que no havia aprovat el club esmentat.

Resulta que el passat dia dos d'aquest mes, i en el noticiari del migdia de TV3, el conductor del mateix anunciava que es parlaria de la propera reunió que té el grup en un hotel de luxe a Sitges, del que no especificava el nom, i que posteriorment m'he assabentat que és el Dolce. Deia, més o manco el que jo ja vaig fer extensiu a l'article que he esmentat i es mostrava l'arribada en avió de la Reina Sofia. Habitualment s'ha parlat molt poc del grup, ja que no ha transcendit mai els acords que pren el grup ni sobre els temes que es xerren, ja que no hi ha premsa a cap de les seves reunions.

Per més abundar sobre el tema, sembla que al programa "Salvame", m'ho comentà la meua dona, s'havia plantejat de quina manera hi havia anat la Reina, perquè les mides de seguretat eren de mossos d'esquadra, quan és un club privat i perquè la reunió no es trobava dins l'agenda de la Casa Real.

No em vendria gaire de nou, vist que ha sorgit la informació

a telenotícies de màxima audiència i a segons quins programes que també tenen una ampla quota de pantalla, que, inclosiu abans de sortir publicat aquest article, es faci qualque documental monogràfic xerrant de l'esmentat club. Preguntes: Per què s'ha de cobrir amb forces de seguretat públiques, esdeveniments d'un club privat, ja que crec que els personatges que van al club, ho fan com a persones privades i no en representació del càrrec que tenen? Tan secret és el que es tracta, que la reunió no estigui contemplada a l'agenda de la Casa Reial Espanyola? Si és així, que la Reina Sofia, hi va com a ciutadana espanyola, sense representa el seu càrrec monàrquic, perquè s'empren medis de transport, seguretat, etc. que s'han de pagar amb els impostos de tots els ciutadans? Que hi fa el president de l'executiu espanyol Zapatero acompanyant a la ciutadana Sofia en aquestes "jornades"? Explicarà el President de Govern, en el Congrés de Diputats i en el Parlament dels temes tractats en aquestes jornades o continuarem amb el secretisme com fins al moment del que tracta l'esmentat club? Com hi va convidat com a President de l'executiu ja que el club en qüestió té per norma convidar al President del Govern del lloc on es desenvolupen les jornades, que expliqués el que ha fet allà. Seria un vertader exercici de transparència democràtica, que esper que faci.

No sé si recordau que en un article vaig dir que veuríem coses interessants aquests darrers anys i també que segons quines vibracions energètiques baixes no tindrien cabuda dins dels canvis que experimentarà el nostre planeta. A més que la veritat sura, basta veure el que ha passat amb tots els casos de corrupció destapats darrerament. Caldrà estar pendents de quins canvis hi ha en el món després de les esmentades jornades, ja que hi ha els màxims capitosts, que movem la informació i l'economia en el món, que indiscutiblement és la que marca la política.

Josep Bonnin

